



PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

**Hodnocení preventivního programu a práce školního poradenského pracoviště
školní rok 2020/2021**

vypracovala Mgr. Ludmila Beznosková, metodik prevence

Škola a její preventivní program

Školní rok:2020/2021

Škola: Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola, Stochov

Preventivní program školy je vypracován na základě:

diskuze s vedením školy a učitelským sborem
analýzy aktuální situace školy
sledování výskytu rizikového chování na škole v uplynulém školním roce
evaluaci jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce

Další specialisté, mimo školního metodika prevence, působící přímo na škole:

výchovný poradce / Mgr. Ludmila Beznosková
školní psycholog / Mgr. Anita Michajluková

Počet žáků ve škole:

402

Cíle preventivního programu školy, aktivity a hodnocení

1. Pokračovat v aktivitě Rada žáků

Rada žáků jsou spolužáci zvolení zástupci žáků 6.-9. tříd, kteří se setkávají 1x za 14 dnů za účelem plánování a koordinace preventivních programů pro 1. stupeň. Podporuje zodpovědnost žáků ve vzdělávání, jejich podíl na chodu školy. Posiluje přenos informací mezi třídami a spolupráci mezi ročníky. Rada žáků vede aktivity svých tříd, předkládá návrhy a připomínky spolužáků ke vzdělávacímu procesu, školnímu prostředí a vzájemnému soužití.

Hodnocení:

Rada žáků důsledkem opatření proti COVID-19 fungovala velmi málo, přesto se podařilo scházet se online a společně diskutovat především o potížích, které se ve třídách během školního roku vyskytly. Protože hlavní potíž, kterou žáci z Rady pozorovali, byla narůstající letargie a únava spolužáků a nechuť jakkoli pracovat, vymyslela a zorganizovala Rada žáků soutěž o nejlepší fotografii. Soutěž byla velmi vydařená, zúčastnil se velmi vysoký počet žáků napříč celou školou – z každé třídy několik.

2. Pokračovat v aktivitě Kočičí zahrada / 1. stupeň ZŠ

Učitelé 1. stupně jsou seznámeni s programem pro rozvoj a budování sociálních dovedností žáků Kočičí zahrada, v tomto školním roce jej začnou využívat ve svých třídách.

Hodnocení:

Program Kočičí zahrada nebyl, důsledkem opatření proti COVID-19 – tedy převládající distanční výuce, uskutečněn v žádné třídě.

3. Zipyho a Jablíkovi kamarádi

Proškolit pověřené pedagogy 1. stupně v programu Zipyho a Jablíkovi kamarádi a seznámit s ním další pedagogy 1. stupně. Je to program pro rozvoj životních dovedností a pro udržení duševního zdraví / sociálně osobnostní výchova, strategie chování, hledání a vytváření postojů a nabídkou nástrojů, pomůcek a metodiky.

Hodnocení:

Proškolení pedagogů jsme kvůli nemožnosti navštívit kurz prezenčně odložili na další školní rok. Školení je již naplánované, ve školním roce 2021/22 bude proškolená většina učitelů 1. stupně.

4. Podpořit činnost školní psycholožky

- osobní konzultace s dětmi i rodiči

- práce s třídními kolektivy (prevence problematického chování žáků, zlepšování vzájemných vztahů), vedení třídnických hodin na druhém stupni ZŠ, diagnostika tříd pomocí dotazníku B3 (od 4. třídy)

- v září zrealizovat adaptační den 6. ročníků

Hodnocení:

Hodnocení práce školní psycholožky viz. Kapitola Zhodnocení práce školního psychologa.

5. Věnovat se problematice kyberšikana a bezpečné využívání internetu

3. – 9. třída. Na druhý stupeň pozvat odborníky, pokračovat ve spolupráci s PČR Stochov a společností Divadelta, nabídnout zhlédnutí filmu V síti za školou žákům i rodičům a následně s filmem pracovat pomocí metodiky zpracované tvůrci a odborníky. Na prvním stupni nabídnout aktivity přiměřené věku – preventivní programy zajistí metodička prevence.

Hodnocení:

Naplánované aktivity se v důsledku opatření proti COVID-19 neuskutečnily, přesouváme je na další školní rok. Proběhly ale online workshopy zajištěné organizací Konsent, na témata kybernásilí a sexuální násilí, obojí pro 7. až 9. ročníky.

6. Podpořit školní úspěšnost žáků

Zmapovat školní úspěšnost žáků ve třídách, podpořit školní úspěšnost, podporující vztahy mezi žáky, dobrý pocit ze školní práce. Podpořit učitele a metodicky vést v práci se školně neúspěšnými žáky, nabídnout možnosti práce s žáky s oslabenou volně motivační složkou. Vedení práce s dětmi s podpůrnými opatřeními (dále jen PO). Nabídka možností další práce s dětmi s PO, metodické vedení učitelů (výchovný poradce). Vedení asistentů pedagoga a dohled nad spoluprací asistentů a pedagogů, organizace společných schůzek.

Hodnocení:

Učitelé i žáci byli podporováni, služeb ŠPP plně využívali. Žáci s PO podporováni byli dle doporučení ŠPZ při prezenční i distanční výuce. Nabízeny a hojně využívány byly individuální konzultace, které nabízeli všichni učitelé. Asistenti pedagogů byli plně využiti i při distanční výuce.

7. Podpora spolupráce učitelského sboru – pracovní setkávání učitelů v ŠPP

Zahájit pravidelná pracovní setkávání učitelů jednotlivých stupňů určená k výměně informací o dětech a třídách, společné práci na zlepšení společných potíží, tvorbě společné strategie, rozhovoru o řešení. Součástí krátký vzdělávací blok z oblasti psychologie a primární prevence.

Hodnocení:

Přestože setkání v ŠPP proběhlo kvůli opatřením proti COVID-19 pouze v říjnu hodnoceného školního roku, hodnotí jej pedagogové školy v závěrečné evaluaci pozitivně. Vzájemná podporující spolupráce se zdá být stále vyhledávanější, hlubší a hodnocena je jako přínosná. Učitelský sbor se setkal jednou v ŠPP, později jsme se ale scházeli online na pracovně přátelských setkáních, cca jednou za měsíc. Proběhlo též online setkání učitelek 1. stupně s učitelkami MŠ, iniciované výchovnou poradkyní, to za účelem spolupráce a výměny informací před zápisem do ZŠ. I toto setkání hodnotili všichni zúčastnění velmi pozitivně.

8. Zájmová seberozvojová podpůrná skupina pro děti 2. stupně

Zahájení činnosti seberozvojové podpůrné růstové skupiny, určené k podpoře sebedůvěry, vyjadřování, zlepšení vztahů. Skupiny především pro děti sociálně neobratné, s nízkou mírou sebedůvěry, ohrožené v kolektivu, nesmělé, s úzkostným osobnostním laděním apod.

Hodnocení:

Setkávání skupiny nebylo, důsledkem opatření proti COVID-19, zahájeno. Zájemci v řadách žáků ale jsou, skupina bude otevřena v dalším školním roce.

Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče, hodnocení

Školní psycholog, výchovný poradce/metodik prevence – nabídka individuálních konzultací rodičům

Školní psycholog – konzultace výchovných a vztahových, osobních potíží (rodiče, žáci, učitelé).

Metodik prevence, výchovný poradce – konzultace školních a výukových obtíží (rodiče, žáci, učitelé).

Další aktivity rodičů, učitelů a žáků

Třídní schůzky, dílny, otevřené hodiny apod.

Hodnocení:

Většina kontaktu s rodiči, byla kvůli opatřením proti COVID-19, omezena na setkání online. Osobní konzultace s výchovnou poradkyní a školní psycholožkou probíhaly, pokud to šlo, osobně, telefonicky i online. Úspěšně jsme zahájili večerní přátelská online setkávání s rodiči napříč celou školou, iniciované výchovnou poradkyní a školní psycholožkou. Tato setkávání měla různá témata, na některých bylo přítomno i vedení školy, pro zodpovězení dotazů veřejnosti. Setkávání měla bohatou účast rodičů i pedagogů, ohlas veřejnosti byl velmi pozitivní. Povedlo se též zorganizovat online setkání s bývalými absolventy školy a rodiči a žáky osmých a devátých ročníků, za účelem pomoci s volbou střední školy. Absolventi referovali o svých zkušenostech se střední školou či učilištěm, které si vybrali a odpovídali na dotazy zúčastněných. Žáci i rodiče hodnotili toto setkání jako velmi přínosné, zajímavé a zábavné. Většina třídních schůzek byla uskutečněna online.

Zhodnocení práce školního psychologa

školní psycholog: Mgr. Anita Michajluková

Školní psycholožka působila letos na škole druhým rokem. Během září proběhla pod jejím vedením adaptační dopoledne pro žáky šestých ročníků zaměřená na seznámení se dětmi vzájemně s novými třídními učiteli. Dopoledne byla vedena zážitkově, ve venkovních prostorách školy, umožnila dětem i učitelům vzájemně se poznat i jinak než jen ve školní lavici. Školní psycholožka také podpořila schůzky třídních učitelů z prvního stupně s třídními učiteli novými zaměřené na předání informací o žácích a o třídě, aby byla zajištěna kontinuita výuky a i investice do třídních vztahů.

Dalším cílem pro tento školní rok bylo zavedení pravidelných třídnických hodin ve třídách druhého stupně vedené školním psychologem společně s třídním učitelem. Původní plán byl zavést tyto hodiny v rámci prezenční výuky cca 1 x měsíčně. Vzhledem k distanční výuce, která byla cca od poloviny října do začátku května byly realizovány online formou s frekvencí 1 x týdně po celou dobu uzavření škol. S každou třídou tak byly nakonec realizovány desítky třídnických hodin, které měly za cíl podpořit vztahy v třídním kolektivu a zprostředkovat dětem vzájemný kontakt i v době distanční výuky a podpořit soudržnost třídy, na kterou by bylo možné pak navázat v okamžiku návratu do škol. Hodiny byly vedeny školní psycholožkou za účasti třídní učitelky. Náplní hodin byly různé hry, aktivity, diskuse. Online třídnické hodiny vedené v tomto rozsahu byly unikátní v kontextu ostatních základních škol. Zkušenost s nimi byla publikována školní psycholožkou ve speciálním čísle časopisu vydávaném Asociací školní psychologie – autorsky se podílela na vzniku příručky „Jak na online třídnické hodiny“.

Další oblastí činnosti bylo poskytování individuálních konzultací dětem i rodičům. Vzhledem k masivnímu nárůstu úzkostných, panických a depresivních stavů u dětí vlivem izolace, zavření škol a všech protipandemických opatření byla možnost individuálních konzultací dětmi i rodiči velmi vyhledávána. Byly realizovány online i prezenční formou, po většinu doby, kdy byly školy zavřené, byla ponechána možnost individuálních konzultací pedagogických pracovníků na půdě školy s dětmi i rodiči, která byla školní psycholožkou využívána pro schůzky s dětmi a rodiči a řešení individuálních problémů

Podpora byla poskytována i učitelům formou telefonických, online či osobních kontaktů a schůzek.

V tomto školním roce se podařilo zrealizovat i individuální kariérové poradenství pro žáky devátých ročníků. Přihlásilo se do něj celkem 12 žáků, kteří podstoupili test rozumových schopností, test osobnosti, test volby povolání a vyplnili individuální dotazník mapující zájmy a průběh školní docházky. Posléze byly sesbírané údaje vyhodnoceny, sestaven profil žáka a proběhla s každým žákem individuální schůzka společně s rodiči v délce 1,5 hodiny, kde byly výsledky interpretovány a využity pro doporučení ohledně volby střední školy.

Kromě již zmíněných pravidelných třídnických hodin byly realizovány i online třídnické hodiny zaměřené na práci s třídami na prvním stupni na vyžádání třídních učitel – zaměřené na podporu třídních vztahů či na řešení vzniklých problémů

Pod vedením psycholožky proběhla též v rámci školy praxe několika studentek psychologie z Univerzity Palackého v Olomouci a Univerzity Karlovy v Praze. Praxe probíhaly online formou.

Školní psycholožka se účastní projektu na téma distanční péče v oblasti školství, který realizuje Univerzita Palackého v Olomouci.

Na konci školního roku školní psycholožka spolu s výchovnou poradkyní sestavily evaluační dotazník, kde mohli učitelé vyjádřit svůj názor na fungování školy, spokojenost s kolektivem učitelů, vedení školy. Výsledky byly pak vedení prezentovány. Společně také výchovná poradkyně se školní psycholožkou zrealizovaly na konci školního roku zážitkovou aktivitu pro učitele s cílem ocenit je za jejich celoroční práci, která byla velmi kladně hodnocena.

Celkové hodnocení: Pozice školního psychologa a jeho práce je pro školu jednoznačně přínosem.

Tuto kapitolu zpracovala Mgr. A. Michajluková

ŠPP – rozdělení kompetencí

Anita Michajluková, školní psycholog

- práce s celými třídními kolektivy, atmosféra ve třídě, problémové chování dětí, problémové vzájemné vztahy, adaptační programy
- individuální problémy dětí, které můžou a nemusí souviset se školou
- konzultace s rodiči
- problémové děti ve třídách z hlediska chování a třídních vztahů
- podpora učitelů – individuální konzultace podle potřeb
- kariérové poradenství skupinové – program pro třídu
- individuální kariérové poradenství – testy, dotazníky

Ludmila Beznosková, výchovný poradce, metodik prevence

- podpora péče o děti s PO, kontrola a pomoc s dodržováním doporučení poradny, vypracováním a vyhodnocením IVP, PLPP
- pomoc s identifikací žáků s výukovými obtížemi / zajištění vyšetření
- komunikace s poradnou (PPP, SPC, SVP apod.)
- profesní orientace – zajištění návštěv veletrhů, středních škol., návštěvy zástupců škol v ZŠ; zajištění přihlášek a zápisových listů
- prevence rizikového chování / školní preventivní program, zajištění preventivních programů třídám
- zpracování krizového plánu školy (rizikové chování)
- konzultace s rodiči (individuálně zejména výukové a školní obtíže; výchovné a mimoškolní po první konzultaci směřuji Anitě)
- vedení dětí, které potřebují podporu v přípravě na výuku
- pomoc při problémových schůzkách s rodiči
- vedení Rady žáků
- podpora spolupráce s asistenty pedagoga
- zajištění poradenství v oblasti školní zralost; poradenství při zápisu do ZŠ

hodnocení:

Rozdělení kompetencí je vyhovující. Práci metodičky prevence v příštím školním roce posilujeme personálně – další metodičkou prevence bude Mgr. Kristýna Hejzlarová – pro preventivní práci / minimální preventivní aktivity, programy pro celé třídy.

Celkové zhodnocení práce ŠPP

Kromě výše zmíněných preventivních a dalších aktivit zajistila výchovná poradkyně a školní psychologka služby žákům 9. ročníků v oblasti kariérového poradenství. Školní psychologka formou individuálního poradenství, výchovná poradkyně formou hromadných aktivit, schůzek s rodiči a poskytnutí veškerých aktuálních informací prostřednictvím online schůzek s rodiči a informováním na stránkách školy a zpráv v systému Bakaláři. Proběhlo online setkání s absolventy školy, viz výše.

Poradenské služby byly dále v letošním roce zaměřeny zejména na děti s PO, výukovými i výchovnými obtížemi, zajištění poradenství rodičům ohledně zápisu do ZŠ a metodické vedení pedagogů v oblasti podpory žáků s výukovými obtížemi. Dále na spolupráci s okolními pedagogickými poradnami, zajištění podpory žáků s PO formou předmětů Pedagogická intervence a Předmět speciálně pedagogické péče a zajištění a spolupráci s asistenty učitele ve škole.

Zápis do prvního ročníku ZŠ zajistila výchovná poradkyně. Ten letos proběhl pomocí systému zápisy-online. Poradenství v oblasti školní zralosti a pomoc s formalitami potřebnými k zapsání dětí do školy či odkladu školní docházky bylo zajištěno formou individuálních konzultací.

Výchovná poradkyně/metodička prevence prostřednictvím online dotazníků, směřovaných rodičům a žákům zmapovala situaci, týkající se pohybu dětí v online prostředí a jejich pozitivních i negativních zkušeností spojených s tímto prostředím a problémů, které děti i rodiče pocítují. Zmapovala chování rodičů a žáků v tomto prostředí a dále, co rodiče a děti z této oblasti zajímá a chtěli by se dozvědět. Výzkum bude využit pro další plánování prevence rizik spojených s pohybem žáků v online prostředí.

Věnovali jsme se problémovým vztahům ve třídách, formou třídnických hodin vedených školní psychologkou, konzultacemi a vedením pedagogů výchovnou poradkyní a psychologkou. Nutné bylo věnovat zvýšenou pozornost problematice třídě 8.B.

Mgr. Ludmila Beznosková dokončila specializační studium pro metodiky prevence, je tedy i v této oblasti již plně kvalifikovaná.

Primární prevenci ve škole velkou měrou přispívá plně vybavené Školní poradenské pracoviště a aktivní práce a spolupráce školní psychologky a metodičky prevence/výchovné poradkyně. K prevenci rizikového chování přispívá, že se děti, rodiče i učitelé naučili služby Školního poradenského pracoviště aktivně využívat. Pracujeme tak aktivně v oblasti primární prevence, věnujeme se pedagogům, třídním kolektivům a jednotlivým žákům, problémům výchovným i výukovým a snažíme se zlepšovat klima ve škole.

V dalším školním roce budeme pokračovat v aktivitách, hodnocených jako povedené a přínosné. Hlavními tématy prevence bude adiktologie a kyberšikana. Práce metodičky

prevence bude posílena další metodičkou, která převezme zejména aktivity zaměřené na primární prevenci ve třídách – společné aktivity tříd.

Zpracovala Mgr. Ludmila Beznosková

